

Slovenca dolgo in obširno — da ne rečem — preobširno učenje nemškega jezika prinaša. „Mi se naučimo toliko pisati in govoriti, da nas Nемеc razume in mi njega“. To je tedaj vse? to je vzrok, da se nemščina tako dolgo in tako obširno uči? to vzrok, da se domačemu jeziku ne dajo — Bogme, ne milosti — ampak pravice!

(Konec sledi.)

Svarilno in podučno.

Stariši! pazljivi bodite pri ženitvah svojih otrok.

Poslovenjeno.

Bogatemu hišniku mesta B. je bilo napovedano, da dobil bo v stanovanje vojaka, kakor se to dan današnji ne zgodi ravno redko. Kakor pa je sploh znano, da si bogastvo in revščina ne podajate posebno prijazno rok, se je tudi naš mestnjani mislil znebiti in odkrižati vojaka s tem, da ga je udinjal, se vé, proti plačilu, v stanovanje neki borni vdovi. Povedati pa vendar še moremo v izgovor gospodarja, da imel je pri obilnem premoženju vendar le majhno stanovanje in tedaj tudi za svoje lastne potrebe le malo prostora; zraven tega pa se je imela še v kratkem edina njegova hčerka — zalo in berhko dete — omožiti z nekim bogatinom, ki že dva mesca v bližnji sosesčini prebiva ter se je nadjal, prec po poroki biti lastnik vsega lepega premoženja svojega očeta. Kdo tedaj bi se utegnil v tacih okolj-sinah pečati s ptujim vojakom!

Nekega večera je bila pri našem mestnjani posebno sjajna veselica. Soba je bila ovenčana, svečniki so viseli od stropa ter razsvitljevali bogato opravo sobe in vesele obraze gostov, ki so sedeli za mizo, obloženo z najboljšimi jedili in pijačami v toliko obilni meri, da šibila se je skoraj pod njih bremenom. Zaroka se je ravno praznovala domače hčerke, ktera je vsa srečna sedela poleg svojega zaročnika, krepkega in lepega moža. Na smert bi bili nocoj ljudje pred mislili, kakor na „vkvartiranega“ vojaka, pa ná — kar zapoje zvonec verh stopnic s tako silo, da se vsi prestrašijo, najbolj pa srečni zaročnik. Strežej stopi v sobo z naznanilom: kvartirani vojak je zunaj. Prišel je ravno po železnici, podal se v naznanjeno stanovanje, al tam je najdel ubogo vdovo bolno na smert; komaj mu je zamogla še naznaniti, kam da naj se podá. Gostovi, židane volje dozdej, osupnjeni eden drugemu gledajo; toda kmali se zdramijo in sami srečni veseli hočejo tudi druge vesele viditi. E kaj hočemo z revežem — reče eden izmed njih — lačen je morebiti, da se mu v želodec vidi; naj pride noter; bo z nami zajel. In vsi pričujoči poterdijo to misel; stoli se zmaknejo skupaj, strežeju pa velijo, naj vojaka noter pripelje. Vojak si ne dá tega dvakrat reči, odloži urno svoj „coken pok“ (Sack und Pack), ga s puško vred v kot postavi, potem pa stopi spodobno, skor bi rekel, nekako ponosno med veselo družbico ter se nazočim, akoravno prostak, omikano prikloni. Pa je tudi kavelj, da malo tacih; visok kot jelka, tenak kakor struna, okroglih lic, bel in rudeč kakor mleko in kri, pod nosom pa majhne začernele berkice, z eno besedo: korenjak od nog do glave. Vsem se berž na prvi pogled prikupi, in hišni oče ga po svoji pravici poleg sebe posadí. Da mu jedila od vseh strani ponujajo, se samo po sebi razume; vojak pa res tudi ne lomi kakor kmečka nevesta, ampak je in pije prav pošteno.

Ko se nekoliko okrepča in poživi, se začne ozirati po veseli družbici. Njemu nasproti sedita zaročnika. Ona, ker si imata veliko povedati, vsa v govorjenje zamaknjena, sta se med vso družbo najmanj za mladega vojnika zmenila, pa kdo jima bo to zameril; saj je dovolj znano, da imajo taki sami s seboj največ opraviti in govoriti. Tudi tukaj je imel, kakor se je čutilo, ženin svoji nevesti veliko skrivnostnega povedati, ker je bil v enomer proti nji obrnjen in kazal herbet novemu gostu. — Hišni oče zašepeta čez en čas vojaku na ušesa: „Una-le dva sta moja hči in pri-

hoduji zet; nalite si kupico, da ju nekolike zdramimo; piti hočemo na nju zdravje! Vojak toliko raje uboga, ker si še ni bil pogasil svoje žeje; natoči toraj kozarec, oče pa vstane in veselo ter glasno spregovori: „Na zdravje ženinu in nevesti, da ju blagoslovi mogočni Bog in jima dá doživeti srečne in vesele dni!“ Cela družba se vzdigne, prime za kozarce, glanso žvenketanje se začne odmevati, med katero se uberajo glasne vošila novozaročenima. Naš vojak ima še le zdaj priliko, viditi ženina natanko v obraz; — ravno hoče terčiti ob njegov kozarec, pa hipoma odmakne svojo roko ter začne meriti žlahnega gospoda od nog do glave. Pogleda ga še ojstreje v drugo, pogleda ga v tretje. Gosti se vsedejo zopet vsaki na svoje mesto.

Nad zaročnikom bi bilo zdaj pazljivo oko lahko spoznalo strah in trepetanje; vojak pa se globoko zamisli, pogleduje ženina, in vidi se mu na obrazu, da je sam s saboj v terdem boji. Mahoma pa, proti hišnemu gospodarju obrnivši se, urno vstane in reče: „Brez zamere, gospod, stopite za par besed z mano v stransko sobo“. Gospodar in vojak odideta, zaročnik se vidoma razgane kakor od gada pičen; obledí ko prazna ruta, ter med besedami: „oh, slabo mi je!“ svoj klobuk popade in jo skozi druge vrata urno iz sobe popiše. Pričujoči gosti ne vejo, kaj vse to pomeni, ko vojak in oče, slednji vés prepaden, zopet v sobo stopita. Na nju vprašanje, kje da je ženin, odgovoré gostovi, da ga je bolezen napadla in da je ravno vunkaj šel. Gredó za njim, al ne v hiši ne v njegovem stanovanju ni bilo ne sledú ne tirú bogatega gospodiča. Vojak zdaj zbrani družbi naznani, kar je bil že poprej hišnemu očetu skrivaj povedal, da ženin ni ne gospod ne bogatin, ampak velik potepúh, iz njegovega kraja domá. Še le pred malo časom je bil iz ječe izpušen, zapustil je domá svojo zakonsko ženo in otroke v veliki revščini, in hotel zdaj po zvijačah in goljufii svojo družino v še večjo nesrečo pripraviti. Natanjčnije preiskovanje v stanovanju potepúha je poterdilo besede vojakove skoz in skoz, ker vse pisma njegove, na ktere je svojo bogastvo in žlahni stan opiral, so bile ponarejene.

Za njim ni bilo najti sledú, zginil je kakor kafra; mlada zaročnica hvali Boga, da je tolike nesreče rešena, mladi vojak pa se tudi počuti v svojem „kvartirji“ prav dobro; — da! ljudje, ki se bolj natanko v zadeve družih ljudi vtikujejo, clo vediti hočejo, da bode v kratkem zet svojega hišnega gospodarja.

J. Levičnik.

Ozir po domovini.

Vsakemu domoljubu je mar za zgodovino svoje dežele. Marljivo so iskali, išejo pa tudi posebno sedanji čas učeni možje vire zgodovinske, prizadevajo si ohraniti ostanke in spomine iz starodavnih časov, ter jim trebijo mah pozabljivosti. Naši sedanji časi bodo kadaj stari; prihodnji rodovi jih bojo le iz zgodovine poznali. Da bi našim naslednikom tako ne šlo, kakor gré nam, je treba dovolj gotove tvarine njim zapustiti, in to ne le samo od cele dežele sploh, temuč tudi za posamne oddelke in kraje. Po vsi deželi živé možje, ki imajo vednosti in priložnosti zadost, da bi znali in mogli imenitnejše dogodke zapisati, — pa žalibog! celó malo se spravlja takega na dan. Začnimo enkrat v resnici! — Za 70 — 80 let nazaj imamo še žive priče, in to je že veliko. V pretečenih osemdesetih letih se je mnogo mnogo važnega dogodilo. Kar mi danes še lahko zremo, bi v desetih letih zvediti več ne mogli.

Največ časa, vednosti in priložnosti za prihodnje zgodovinske spise skrbeti imajo duhovni gospodje in učitelji. Tem je prav znano vse, kar se v celi fari pripetí, in ne zgubi se lahko, kar ti v dotične knjige zapišejo. Zraven tega se sme upati, da tako pričeto delo ne bo zaostalo; slehern bo pa tudi lahko brez ovinkov zvedil, kje se resnica v kakem prigodku najde. Ne zgubi se ravno preveliko